

Het leven zien met nieuwe ogen

Over Pasen, een wit steentje en wat er gebeurt als God op een icoontje klikt

‘Alles is perceptie’ is een slogan die we vandaag heel vaak horen. Het komt er gewoon op aan hoe de dingen (en de mensen) ‘gezien worden’. Misschien is dat wel waar, denk ik, maar dan in een veel diepere betekenis dan gewoonlijk bedoeld wordt.

Wat wij zien is dikwijls bepaald door wie wij zijn. „De dwaas ziet niet dezelfde boom als de wijze”, schreef de Engelse dichter William Blake. Ons geluk en onze tegenslagen, positieve en negatieve ervaringen die we meemaakten, dat alles kleurt onze ‘perceptie’. Dikwijls wordt onze zienswijze ook vervormd door ijdele dromen en vastgeroeste illusies. Ook geloven is op de eerste plaats een wijze van waarnemen, een manier om naar de mensen, het leven én onszelf te kijken. Alle religieuze tradities noemen dat ‘verlicht worden’, de wereld en onszelf zien met nieuwe ogen en in een helder licht. Gelovigen leven in dezelfde wereld als andere

mensen. Ze maken dezelfde dingen mee, ze doen hetzelfde werk, ze kennen vreugde en verdriet zoals andere mensen. Maar ze zien de dingen anders.

Gelovig zien

Ik vind het vaak fascinerend hoe mijn (zeer jonge) kleinkinderen kijken. Kinderen lijken veel dingen voor de allereerste keer te zien, hun wereld is boordevol met nog niet ontdekte wonderen. Misschien is geloven het vermogen om 'opnieuw te kijken zoals die eerste keer', de zienswijze van een kind dat alles voor het eerst ziet zoals het in werkelijkheid is. Geloven is dan de dingen opnieuw zien als in het begin, 'met nieuwe ogen'.

Pasen is het feest bij uitstek van dit gelovig zien. Dat Jezus met Goede Vrijdag stierf op het kruis, kon iedereen zien die op dat moment in Jeruzalem was. Dat Jezus met Pasen verrezen is, zagen alleen de mensen van wie de ogen geopend werden, zij aan wie Jezus 'verscheen'. De verrezen Christus kon en kan alleen met de ogen van het geloof gezien worden.

Dat zien kunnen wij niet uit onszelf, het moet ons gegeven worden. Het is het zien van de liefde, die altijd bij God begint. Wij kunnen liefhebben, omdat hij ons het eerst heeft liefgehad, zegt de eerste Johannesbrief (4,19). Wij zien met nieuwe ogen omdat God van ons een nieuwe mens maakt. Hij is het die ons doet zien „van aangezicht tot aangezicht” (1 Kor 13,12).

Ons hart gaat open

Het doet denken aan het verhaal over een man die het met kinderen wou hebben over hoe we als beeld van God geschapen zijn. Hij vertelde dat het Griekse woord voor beeld 'icoon' was. „En waar vinden we een icoon?” vroeg hij. „Op het computerscherm”, luidde het antwoord. „Juist”, zei hij „en wat gebeurt er nu wanneer God op ons icoon klikt?” Een kind stak meteen de hand op: „Ons hart gaat open”. Sinds ik dat verhaal gehoord heb, slaag ik er niet meer in op een icoon op mijn PC-scherm te klikken zonder eraan te denken. Ons hart gaat open als God klikt op het icoon dat wij zijn.

Geloven is het licht van een nieuw bewustzijn vinden in ons hart. Het is weten en ervaren dat er iemand is die ons ziet en graag ziet, die met liefde naar ons kijkt. Alleen zo kunnen we ook het hele leven en onszelf zien, zoals we door God gekend worden. In het boek Openbaring (2,17), het laatste boek van de Bijbel, wordt dit uitgedrukt met een prachtige maar wat geheimzinnige beeldspraak: er wordt ons een wit steentje gegeven met daarop een nieuwe naam, die niemand kent dan hij (zij) die hem ontvangt. Die nieuwe naam staat voor de nieuwe mens die wij worden, de witte steen voor de dingen opnieuw zien als in het begin.

Omdat Christus verrezen is, kunnen ook wij iets zien en ervaren van wat verrijzenis betekent. Dat gold voor de eerste christenen, maar het geldt evenzeer voor ons, mensen van vandaag, die op en neer golven op het getij van het leven en van onze tijd. Ook wij krijgen van God zelf nieuw en eeuwig leven, we worden een nieuwe mens.

Pasen is het feest bij uitstek van Gods onbreekbare liefde. Het is de dag waarop wij de stem van God opnieuw herkennen als Hij onze naam uitspreekt zoals Hij alleen dat kan. Soms horen we die stem dan heel zachtjes verder klinken in de kleine woorden en gebaren die we dagelijks delen met de mensen die we graag zien. Zo eenvoudig is het. Vele eeuwen geleden zei de grote theoloog Thomas van Aquino al dat God oneindig eenvoudig is.

*De inspiratie voor deze bezinning werd dankbaar ontleend aan het boek 'Ontwaken en zien. De ervaring van het geloof', van de Engelse benedictijn Laurence Freeman.
www.halewijn.info*

Dirk Godecharle